

#49 | Jun 2023

Hermelinska nätverket

Att skriva för minnet

Elisabeth Wolpert berättar om sin debutbok

sid 8-9

Ett brev från 1804 har dykt upp

Olof delar med sig av ännu ett spännande fynd

sid 12-13

CAD och marina system

Mikael tackar för stipendierna under sin studietid

sid 6-7

Bland grenar, kvistar och blad

Händelser i den Hermelinska släkten sedan föregående nummer

Födelsedagar andra halvåret 2023

2 jul: Ulla Hasselqvist, 80 år, Söderköping
11 aug: Ulf, 80 år, Vadstena
15 aug: Louise Uggla, 70 år, Ydre
7 sep: Cecilia, 50 år, Grebbestad
19 sep: Heléne, 60 år, Sollentuna
20 sep: John Morehead, 60 år, Rochestown, Irland
11 okt: Kari Korkala, 70 år, Stockholm
29 okt: Gabrielle, 80 år, Stockholm
16 nov: Eileen Macias, 60 år, Henderson, USA
20 nov: Donald Myerston, 50 år, Barcelona, Spanien
29 nov: Betty, 90 år
16 dec: Jeanette Mattsson, 60 år, Björkvik
17 dec: Jane, 50 år, Fredericton, Kanada
19 dec: Kicki, 70 år, Nävekvärn

Gifta

Ebba, dotter till Olof (Thorsvi, Ernst, Olof, Lars, Olof) och Tina, gifte sig med Oskar Stenerlöw den 24 april 2022 (se bild på nästa sida)

Födda

Hugo, son till Ebba och Oskar Stenerlöw, föddes den 27 mars (se bild på nästa sida)

Avlidna

Den 20 februari avled Victoria (Österby, Max, BeO, Samuel)

Den 31 december avled Agneta f. Wennergren (Åsby, Sven, David, Johan)

Den 7 december 2022 avled Samuel (Österby, Max, BeO), se artikel på nästa sida

Den 1 juli 2022 avled Olof (Österby, Max, BeO), se artikel på nästa uppslag

Mellanmöte 13 april 2024

Planeringen för nästa mellanmöte har börjat. Mellanmötena är mindre varianter av de större släkthemötena som sker var femte år. Förra mellanmötet ägde rum på Långholmen i Stockholm med fångkamp, klurig promenad, mingel och tid att umgås för alla från de allra yngsta till de mer åldersrika. En härlig dag och kväll med många roliga och fina stunder!

Nästa mellanmöte kommer att äga rum på en annan holme i Stockholm: Skeppsholmen! En klassiker för er som

varit aktiva i släktföreningen under åren. Med mötet på ett så fint läge mitt i Stockholm hoppas vi att så många som möjligt kan komma! Om man vill övernatta på

hotellet under mellanmötet får man 15% rabatt på ordinarie priser, ange i så fall

bokningskoden Hermelin2024.

Spara datumet i kalendern redan nu! Formell anmälan sker på hemsidan och öppnar i mitten av juli.

Save the date!

Två frågor till er som läser Nätverket

Har ungdomarna flyttat ut?

För att bland annat kunna skicka ut Nätverket har vi ett medlemsregister. I många fall är det flera personer som bor på samma adress och till den adressen skickar vi ett exemplar av Nätverket. På försättsbladet anges vilka personer som vi har registrerade på den adressen.

Har ni ungdomar som flyttat ut och skaffat sig ett eget boende? Meddela oss i så fall deras nya adress så skickar vi Nätverket direkt till dem. Det kan ju vara synd att de missar vår släkttidning!

Har ni fått våra nyhetsbrev?

Som ni kanske har noterat har släktföreningen mejlat ett antal nyhetsbrev det senaste året. De har handlat om de mest skilda frågor.

Ibland dyker det upp något aktuellt som till exempel en tavla av August Söderling som var till salu. Den köptes blixtnabbt av en släkting. Eller

det fina priset som gick till Östergötlands museum med Olof som museichef.

Vi informerar också om vad som är nytt på hemsidan, förändringar i släkten som födda, gifta och avlidna, hur man bygger ett släktträd i My Heritage och mycket annat. Ja, allt som vi föreställer oss kan ha intresse för släkten.

Om ni inte har fått nyhetsbrevet så kan det bero på att de hamnar i skräpposten. I så fall kan ni enkelt justera inställningarna så att våra nyhetsbrev hamnar i inkorgen.

Det kan också bero på att vi saknar eller har fel mejladress till er. På hemsidan under Kontakter kan ni enkelt meddela den rätta adressen. Vill ni inte ha nyhetsbrevet är det enkelt att avregistrera sig, länk finns i slutet av varje nyhetsbrev.

Vi hoppas att ni har glädje av nyhetsbrevet! Kom gärna med tips om ni vill att vi ska ta upp något särskilt.

// Ordförande Johan

Samuel Hermelin 1937-2022

Samuel Hermelin, Norrtälje, har avlidit vid 85 års ålder. Han efterlämnar hustrun Christina, barnen Victoria, Calle och Eric samt barnbarn.

Samuel växte upp på Degla i Småland och förblev småländsk patriot i hela sitt liv. Någon småländska märktes inte i hans tal, utom när han talade engelska.

Under uppväxten i en stor syskonskara fick Samuel, i likhet med de äldre syskonen, till en början inte gå i vanlig skola utan undervisades i hemmet.

Samuel insåg så småningom att hans utbildning hade brister. Han påbörjade på egen hand en utbildningsresa som slutade med juristexamen i Uppsala.

Men före det skickades han, liksom hans två äldre bröder, ut i världen. I Samuels fall först till en bondgård nära Toulouse i södra Frankrike där

han sålde gårdens produkter på marknaden. Sedan for han till Liberia där han livnärde sig på att sälja öl.

Efter juristexamen blev det tings-tjänstgöring i Östersund. Sedan började han arbeta i regeringskansliet där vi träffades. När SBAB växte och när behovet av bolagsjurist uppstod var det naturligt att anställa Samuel.

Avregleringen av finansmarknaderna gick snabbt i slutet av 1980-talet. Valutaregleringen i Sverige avskaffades 1989. Det hade vi väntat på – och delvis förutsett. Vi skaffade snabbt internationell rating, kreditvärdighet, och gav oss ut på den internationella marknaden för att låna pengar till vår utlåning. Det skedde främst i London och Tokyo.

Det blev ganska stora volymer i utländsk valuta, cirka 100 miljarder kronor under en tioårsperiod. Trots kostnaderna för valuta- och räntesäkring blev det mycket lönsamt för SBAB. Samuel var en klippta i dessa samman-

hang. Han granskade och skötte all dokumentation. Han hade förmågan att på sitt försynta och artiga sätt skapa förtroende hos våra juridiska motparter. Hjälp hade han av vår japanska advokat som han blev god vän med.

Samuel och jag blev också goda vänner. Vi började jaga tillsammans på Degla, dit både brittiska och japanska samarbetspartner bjöds in. Det var mycket trevligt vid middagarna. Det blev alltid sånger på alla möjliga språk och många smått dråpliga historier.

Samuel var släktkär och månade mycket om sin familj. Våra tankar går därför till Stina och barnen som förlorat en så omtänksam och god make och far.

// Sune Jussil

...forts. grenar, kvistar och blad

Olof Hermelin 1933–2022

Vår storebror Olof gick bort den 1 juli 2022. Han var född den 13 november 1933 på Bulsjö gård i Sunds församling i Ydre, och uppvuxen på Degla gård i Lommaryd i Jönköpings län.

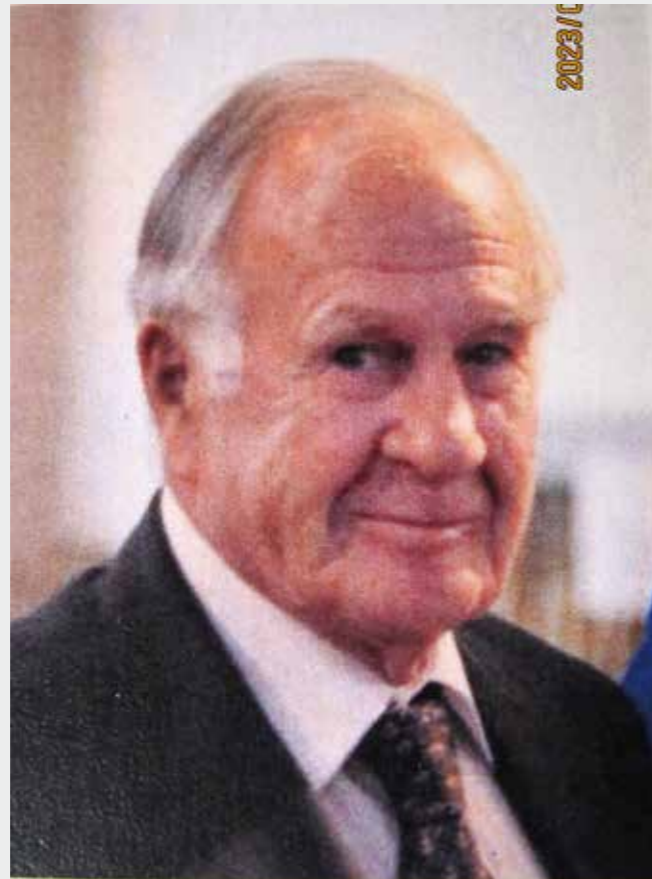
Olof lämnar efter sig hustrun Christina och barnen Axel och Filip samt barnen Thomas, Isabelle och Ulf från tidigare äktenskap med Birgit Hultner.

Olof föddes som nummer tre i en syskonskara på tio barn. Olofs tre år äldre syster Susanne minns honom som en drömmare, en pojke som skrev dikter.

De skolmogna barnen fick hemundervisning på Degla av varierande tålmodiga guvernanter vars undervisning och resultat kontrollerades av prästen och kanske en nämndeman. I fars skola ingick förstås deltagande i allt vad lantbruk innebar, vilket på den tiden utan traktorer etc. var fysiskt krävande och gav god förståelse både för djur och folk på gården och hur man arbetar tillsammans. Erfarenheter som gav egenskaper vilka följde Olof livet ut: tålmod, rättsuppfattning och god fysik.

15 år gammal mönstrade Olof på Abraham Rydberg Stiftelsens skolskepp Sunbeam, en tremastad bark, för en långresa under segel till Västindien. En resa som upprepades följande år. För styrka och snabbhet blev han "Stålmusen", snabbast i riggen. Lärdomar under segel byggdes på som matros under några halvår tillsammans med brodern Max på mycket motorstarka pramar som trafikerade franska Seine och Rhone med bensin/diesel i lasten.

Olof som var van och kunnig med hästar praktiserade en tid på Leo Petterson-Brodas stuteri nära Skurup i Skåne. I samband med det fick han flyga till Amerika för att sköta avelshingsten Fibbers hemtransport ombord på SS Kungsholm. Ett hedersamt uppdrag, inte utan strapatser men där allt gick väl, båten höll och Fibber belönade sin ägare med många

SAAB-bilar vilket dock fick avslutas. Bilarna med den tyngre V-4:an höll inte för de dåliga vägarna. Nesstra utvecklades dock framgångsrikt som "Manufakturers representativ" för många större, i huvudsak nordiska, företag.

Olof utnämndes till honorär generalkonsul för Norge och konsul för Finland i Liberia. Han träffade också Christina Morberg som tjänstgjorde på svenska ambassaden i Monrovia och de gifte sig i Sverige 1979. De fick två söner, Axel och Filip.

Olof fortsatte att vara engagerad i Nesstra under ett flertal år som delägare tillsammans med yngre brodern Eberhard. Företaget expanderade och öppnade ett kontor också i Slough, England. Olof återvände dock till Sverige 1983 med familj, först till Grevgatan i Stockholm som ganska snart byttes till skogsgården Virkvarn utanför Oskarshamn. En vacker herrgård där många minnesvärda middagar och fester avnjutits.

Arbetet med företaget Nesstra fortlöpte men på distans. Företaget såldes dock år 2010 till partners

utanför familjen och med det tog engagemanget i Nesstra slut. Med ålderns rätt återflyttade Olof till Stockholm och Danderyd vilket blev vår brors sista hem på jorden.

Under sin tid både i Oskarshamn och i Danderyd rönste Olof uppskattning för de politiska uppdrag han påtog sig som representant för Kristdemokraterna.

Våra två bröder, Olof och Samuel, har båda lämnat oss år 2022 och vi sörjer dem djupt.

Vem är medlem i släktföreningen?

Ordförande Johan reder ut hur medlemskapet egentligen fungerar

Det är kanske inte självklart vem som är medlem i Hermelinska släktföreningen. Här gör vi ett försök att klara ut det.

1. Alla som genom födsel tillhör den friherrliga ätten Hermelin är medlemmar. Alltså alla som är adelspersoner enligt Riddarhusets definition. Det motsvarar de blå figurerna på bilden nedan/här intill.

2. Personer som är gifta med, efterlevande till, sambo med, barn till eller är adopterade av en person i den första gruppen är också medlemmar i släktföreningen. Det motsvarar de gröna figurerna. Denna grupp lades till vid släktmötet 2001 i Nyköping.

De personer som illustreras av de röda figurerna är alltså inte medlemmar i släktföreningen.

Aktiva och passiva medlemmar

Vi har valt att kategorisera medlemmarna i två grupper: aktiva och passiva. Det är varje individ som är medlem, inte familjen. I en familj kan några vara aktiva och andra passiva.

Om bägge föräldrarna är passiva medlemmar betraktar vi också barnen som passiva medlemmar. I annat fall betraktar vi barnen som aktiva.

Medlemsavgiften är 100 kr per år. Medlemmar under 18 år är befriade från medlemsavgift. Medlemskap på livstid kostar 2 000 kr för en person och 3 000 kr för ett par.

Vi skickar ut uppgift om medlemsavgifter i Nätverket. Där buntar vi ihop avgifterna för alla personer som bor på samma adress, vanligtvis föräldrar och barn. Till de som inte betalat i tid skickar vi påminnelse i ett nyhetsbrev.

Vad får man för medlemsavgiften?

De som betalar sin medlemsavgift betraktar vi som aktiva medlemmar. Det innebär att man får

- Nätverket två gånger per år,
- nyhetsbrev via mejl,
- delta i släktmöten till kraftigt subventionerad kostnad,
- gratis tillgång till släktforskarprogrammet My Heritage,

• full tillgång till vår hemsida hermelin.net och

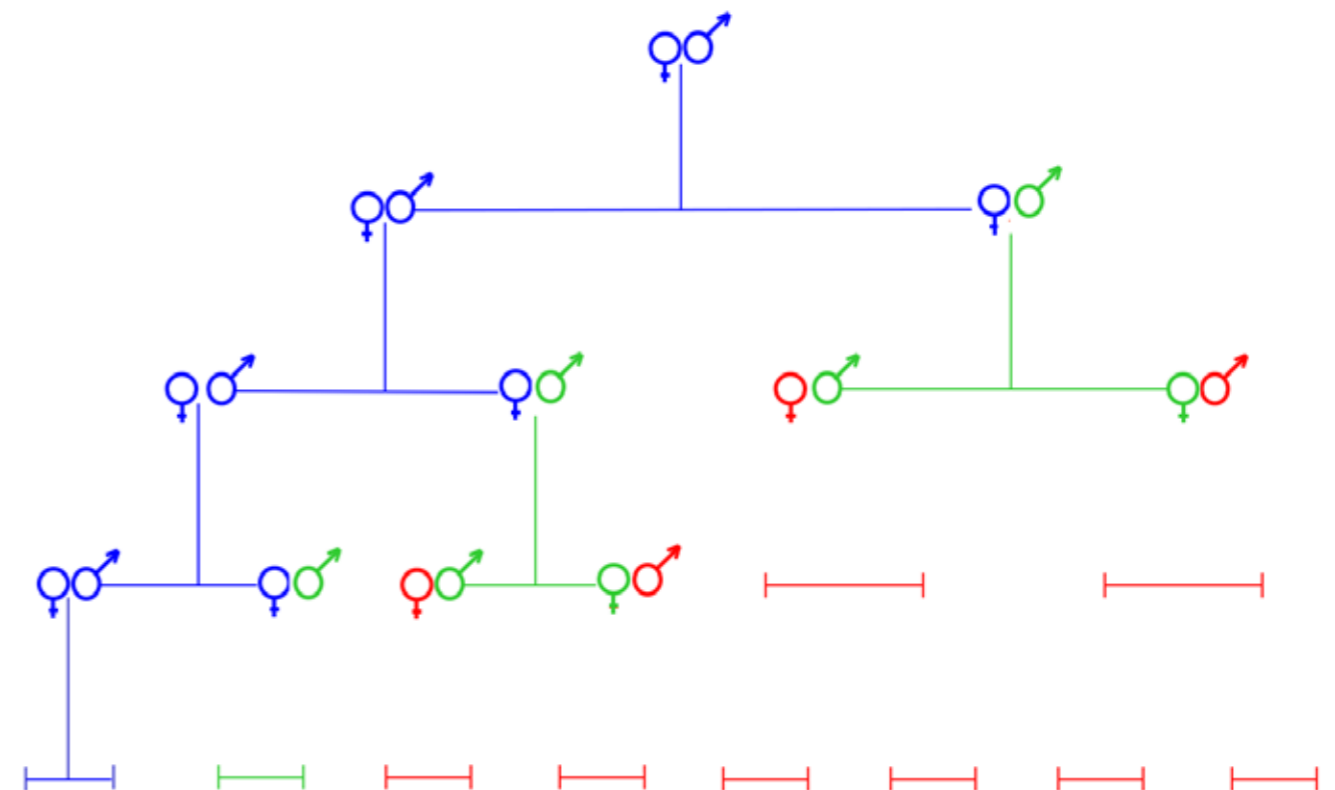
• rättighet att söka stipendier och understöd.

De som är passiva medlemmar har inte rätt till någon av ovanstående förmåner. Vi kategoriserar en medlem som passiv när denne

- inte har betalat sin medlemsavgift tre år i följd,
- meddelat att man inte vill vara aktiv,
- inte svarar på förfrågningar eller
- inte har angett några kontaktuppgifter.

Kan man bli aktiv igen?

Släktföreningen har i skrivande stund 512 medlemmar varav 395 är aktiva, 68 är passiva och för 49 personer är det oklart om de är aktiva eller passiva. En passiv medlem är alltid välkommen att åter bli aktiv, kontakta ordförande Johan så löser vi det!

Från gymnasiet till KTH

Mikael, son till Jan och Maria (Thorsvi, Maximilian, Adolf, Adolf) berättar om sin studietid

Studietiden är en unik period av livet där man får möjlighet att utveckla sina olika intressen, och det är precis det jag tänkte gå igenom i den här artikeln – hur min studieresa har sett ut. Först tror jag det är bra om jag ger en kort introduktion om mig själv. Jag heter Mikael och är uppvuxen på Aggarps Gård i södra Östergötland. På Aggarp växte jag upp med mina två äldre bröder, och vi var alla fotboll-intresserade. Både mina bröder flyttade till Huskvarna för att gå på Sandagymnasiet, men när det var min tur att börja gymnasiet så valde jag att gå en lite annan väg jämfört med mina bröder.

Gymnasietiden

Jag började min utbildningsresa hösten

2015 på Holavedsgymnasiet i Tranås, där jag läste teknik med inriktning konstruktion. På gymnasiet hade jag förmodligen att kunna ha fotboll som ämne under två av åren, vilket jag tyckte var väldigt roligt. Det var flera roliga kurser som passade mig, och det var under min tid på gymnasiet fick jag upp ett intresse för CAD.

Några månader innan studenten valde jag att söka in till KTH där jag ville läsa det femåriga civilingenjörsprogrammet Design och Produktframtagning, men då en ny lag hade införts blev jag tvungen att göra något annat i 11 månader... Jag var nämligen en i den första årskullen som efter att värnplikten lades i vila 2010 blev skyldig att mönstra.

Tiden i gröna kläder

På hösten 2017 åkte jag ned till Kristianstad med min pappa Jan, där jag

fick genomföra mönstring och svara på några frågor. De fysiska testerna gick bra, och avslutningsvis fick jag frågor om jag ville göra militärtjänst och var i sådana fall. Jag kommer ihåg att jag inte

Mikael (höger) och två studiekamrater

var helt säker men ändå positiv, och svarade handledaren något i stil med ”jag kan tänka mig att göra lumpen, och jag gör den helst i Eksjö på ING2”. Eksjö ligger drygt två mil från Aggarps Gård där jag växte upp, och jag hade lyckats prata med en som jobbade på regementet innan jag gick på mönstringen. På frågan vad man gör i det militära i Eksjö fick jag svaret ”smäll saker”, vilket kan ha varit avgörande till varför jag valde just Eksjö...

Ett drygt halvår senare, alltså våren 2018, fick jag hem ett brev där det stod att jag skulle göra värnplikten i Eksjö i 11 månader, med befattningen Gruppchef – Ingenjörssoldat. I juli 2018 ryckte jag in, en dryg månad efter att jag tog studenten. Vi som ryckte in i juli kom in två månader tidigare än resten av soldaterna, för att hinna få en gruppchefs-

utbildning och bli lite varma i kläderna. Varma i kläderna blev vi verkligen, då sommaren 2018 var ganska varm.

Efter två månader kom resten av de som skulle utbildas, och jag tillsammans med en annan kille skulle leda sju personer under de närmaste nio månaderna. Strax innan MUCK, när man slutar sin värnpliktsutbildning, valde jag att ta en deltidsanställning och det har jag än i dag. Dessa 11 månader var väldigt nyttiga och att man växte som person var det ingen tvekan om, men nu ville jag tillbaka till det civila livet och utbilda mig så jag kunde jobba med intresset jag fick upp på gymnasiet

– CAD.

Flytt till storstaden

Efter att ha lämnat kvar de gröna kläderna i Eksjö valde jag att sommaren 2019 flytta upp till storstaden Stockholm för att utbilda mig. Jag hade kommit in på civilingenjörsprogrammet Design och Produktframtagning på KTH, och jag var väldigt förväntansfull. Ny stad, ny utbildning och helt nytt folk var lockande, samtidigt som en viss nervositet fanns.

Det hela började med tre nollningsveckor, där man guidas runt på KTH av äldre studenter och samtidigt lär känna sina nya klasskamrater. Vi fick ofta uppgifter som vi skulle göra, bygga en lådbil till exempel, vilket gjorde att man tvingades jobba tillsammans. Detta var ett väldigt bra och roligt sätt att börja sina studier, även fast det var en hel del

sen kvällar och tidiga morgnar.

Efter dessa intensiva startveckor började skolan på riktigt, i ett betydligt högre tempo än på gymnasiet. Ända sedan start har vi haft olika designprojekt som i stora drag går ut på att ta fram förbättringar på produkter, eller ta fram helt nya produkter. Det är här som CAD:en kommer in i bilden. CAD är ett datorprogram där man får ”rita i 3d”, alltså att man ritar upp hela produkten i datorn så man kan se hur den kommer se ut och även testa hur produktens olika funktioner är. Jag personligen tycker att dessa kurser har varit väldigt roliga och givande, då man har fått ta fram en lite mer kreativ sida än vad jag varit van vid. Allt rullade på bra under det första året, även fast man fick göra en rejäl omställning några månader efter jul.

Studier under pandemin

Det var i mars 2020 och jag hade precis haft min tredje tentavecka. Tentavecka är den tiden då alla studenter skriver sina prov. Strax efter gick KTH ut med att all

undervisning skulle bli på distans, och jag bestämde mig för att åka hem till de östgötska skogarna till mamma och pappa. Det var alltså studier enbart på distans de sista tre månaderna på mitt första år. Jag tyckte faktiskt att det var skönt i början, man kunde trots allt sova längre på morgonen.

Hösten 2020 började jag mitt andra år, och det var fortfarande mestadels på distans. Nu hade den sköna känslan gått över till en alltmer tråkig känsla, man vill ju träffa sina studiekamrater. Nästan hela andra året blev på distans,

men efter julen hade jag börjat åka in mer till skolan, vilket var behövligt. När trean började var det betydligt mer undervisning på plats, och jag tyckte det blev mycket roligare med skolan över lag. Jag tror att en stor del var just att vara med sina kompisar på plats, och kunna ta en fika tillsammans på rasten mellan lektionerna.

Kandidatarbetet

I januari 2022 började andra halvan av trean och det var dags för alla studenter att skriva ett kandidatexamensarbete. Här kan man välja bland flera

Isak och Mikael under sina mätningar i april 2022

inriktningar och jag valde att skriva mitt inom Marina System. Jag och Isak, som jag lärt känna under de första åren, skrev tillsammans. Arbetet gick ut på att mäta hur mycket en vanlig fritidsbåt låter under vatten, och om den ljudnivån skulle kunna påverka fiskar. Detta har gjorts på större fraktfartyg tidigare, men på mindre fritidsbåtar var vi bland de första att mäta. Vi åkte ut i Stockholms skärgård under ett par helger på våren och gjorde våra mätningar. Efter att vi skickade in vårt kandidatarbete fick jag och Isak frågan om vi ville fort-

sätta med mätningar, fast som timanställda på KTH, vilket vi båda tackade ja till. Tanken är att vi ska fortsätta mäta på så många olika typer av fritidsbåtar som möjligt under det närmsta året.

Mastern

De sista två åren på en civilingenjörsutbildning kallas för ”mastern”, och det är här jag är nu. Det fanns många olika inriktningar som jag kunde välja, men jag fastnade för Innovationsledning och Produktutveckling och det är den mastern jag läser i dag. Innovationsledning och Produktutveckling handlar mycket

om hur man ska gå tillväga för att förbättra befintliga produkter, ta fram helt nya produkter som inte finns på marknaden, och även hur man ska leda sådana grupper – alltså ledarskap. Det känns som att jag valt precis rätt, då dessa utmaningar med att hålla på med nytänkande är något jag trivs bra med. Om drygt ett år blir jag klar med min utbildning, och jag hoppas att jag

kommer få jobba med just skapandet av nya produkter.

Stort tack till släktföreningen!

Avslutningsvis vill jag ge ett stort tack till vår fina släktförening för alla stipendier jag fått ta emot, det är jag extremt tacksam för. Det har underlättat studietiden mycket, och bland annat gett mig en större möjlighet att kunna åka hem till Östergötland för att träffa familj och vänner. Återigen, stort tack!

Att skriva för minnet

Elisabeth Wolpert debuterar med en dokumentärroman om sin familjs historia

Elisabeth Wolpert, sambo med Olof Hermelin (Thorsvigrenen, Adolfs kvist) och mamma till Alexandra Hermelin Wolpert, har under våren gett ut boken "De avhuggna, de räddade". Berättelsen handlar om hur Elisabeths föräldrar, Tadeusz och Joasia, överlevde nazistockupationen och Förintelsen i Polen. Här berättar Elisabeth om boken och om skrivprocessen.

En pappa som berättade

När jag var åtta år berättade min pappa om hur han hade klättrat över en mur för att fly från onda män med vapen. Jag upplevde det inte som skrämmande utan snarare lite spännande. Först när jag blev tolv år och miniserien "Holo-caust" gick på TV förstod jag att hans historier handlade om Förintelsen. Då började jag ställa frågor, och jag fick

detaljerade svar. På ett behärskat vis uttryckte han också sin sorg över alla mördade familjemedlemmar och sin bitterhet mot de tyska nazisterna.

Berättelser från en historisk tid

Med åren förstod jag att det var unika historiska berättelser som jag hade fått höra. Jag tyckte också att de var lätta att ta till sig eftersom min pappa var en ung man som hela tiden letade efter lösningar och lyckades fly från nazityskarna. Han fick också uppleva kärlek och vänskap under den svåra tiden.

En god skrivarkurs förlöste boken

Jag började på en skrivarkurs med målet att ge ut en bok. Sedan tog det tre år av förarbete där jag skrev ett kort stycke varje vecka på olika teman. Den fas var lätt, eftersom jag var uppfylld

av berättelserna som jag hade fått höra genom livet.

Svårast var att hitta ett berättarperspektiv som fungerade. Jag hade tänkt berätta ur mitt perspektiv, om att vara ett barn och en tonåring som lyssnar till berättelserna från kriget och förstår att släktingarna har blivit mördade. Men det blev för komplicerat för en debutant, med många olika tidsplan.

När jag hittade ingången att jag kunde berätta ur min pappas perspektiv, när jag gjorde den 17-årige kille som min pappa var år 1939 till huvudperson, så löpte berättelsen plötsligt lätt. Han hade berättat om händelser, om människor, om möten, om dialoger, om olika personligheter och om hur han hade känt och tänkt i olika situationer. Så jag kunde gå in i dessa scener och se dem framför mig. Det var betydligt svårare

att gestalta min mammas historia eftersom hon alltid hade värjt sig mot att tala om kriget.

Ögonvittnesskildringar klädda i romanens dräkt

Händelserna som beskrivs i boken vad gäller min pappas historia är mycket nära de personliga vittnesmål som jag har fått av honom. Hur han flydde mot den sovjetiska gränsen. Hur han flydde ur ghettot. Hur han levde under falskt namn i en liten stad på landet. Hur hans släktingar i Warszawas ghetto försökte hindra honom när han berättade om sina flyktplaner. Hur han förlorade sin familj och sin släkt.

Vad gäller min mamma har hon lämnat ett vittnesmål till Yad Vashem (Israels museum om Förintelsen) om den polsk-katolska familj som gömde henne och räddade hennes liv. I övrigt är det min moster som har berättat om hur min mamma blev utsmugglad ur Warszawas ghetto och också om hur min moster blev räddad från en Gestaporazzia.

Jag har valt att klä alla berättelser i romanens dräkt eftersom jag själv tycker

Bröd och vodka

Han steg av tåget i Lochow, ett par timmars tågres nordost om Warszawa, och blickade ut över ett torg, en gata och människor som rörde sig i solskenet. Människorna såg ut som han var van vid om sommaren på landet: solbrända med enkla kläder.

Det är ju orimligt, tänkte han. En timme härifrån förföljs människor till döds. Och här fortgår livet som vanligt. Sedan tänkte han att han inte hade tid för filosofi. Nu måste han finna husrum och arbete. Kom ihåg att du heter Tadeusz Kapczynski, sade han till sig själv. Du är troende katolik. Glöm David Wolpert och hans familj – för ett tag.

Han promenerade nedför gatan och tittade in i de små butikerna. Han steg in i en speceriaffär. Brödlimpor bullade upp sig på hyllorna, morötter och lök låg i korgar, mjölkflaskor stod i en disk. Han köpte en brödbulle och en liten flaska mjölk.

"Fabriken för lantbruksmaskiner – åt vilket håll ligger den?" Butiksbiträdet gick med honom till dörren, steg ut på trappen och pekade: det var bara att följa gatan genom staden och sedan följa den lilla vägen genom skogen så låg fabriken i nästa lilla ort.

Tadeusz promenerade långsamt genom skogen och kom till den lilla orten Baczki. Han fortsatte på smala gator, kantade av gamla stenhus. Det var en liten by och han insåg att det skulle bli svårt att finna ett värdshus för natten.

60

bäst om att läsa romaner, jag tycker om att bli medryckt och engagerad av personligheterna och flödet i en god roman. Bilden ovan är ett exempel på en sida ur boken.

Om ni vill läsa min dokumentärroman kan boken köpas digitalt på Bokus, Adlibris och Akademibokhandeln. Den finns också som ljudbok på Storytel och andra ljudboksplattformer.

// Elisabeth Wolpert
Distriktsläkare, Medicine doktor

Arkiv med koppling till släkten

Ordförande Johan har smygfotograferat spännande brev

Att släktföreningen har ett arkiv i Eskilstuna stadsbibliotek känner säkert många till. Elias som bodde i Eskilstuna och var föreningens ordförande under tio år var initiativtagare till arkivet. På vår hemsida finns en länk där man kan söka efter vad som finns i arkivet. Det omfattar material som härstammar från släktföreningens verksamhet, fyra släktingars personliga samlingar samt Åsby gårdsarkiv.

Släktarkivet har den största samlingen Hermeliniana men det finns även andra arkiv som har släkterelaterat innehåll, till exempel

- Domkapitlet i Luleå
- Riddarhuset
- Riksarkivet
- Västra Ryds kyrka
- Uppsala Universitetsbibliotek

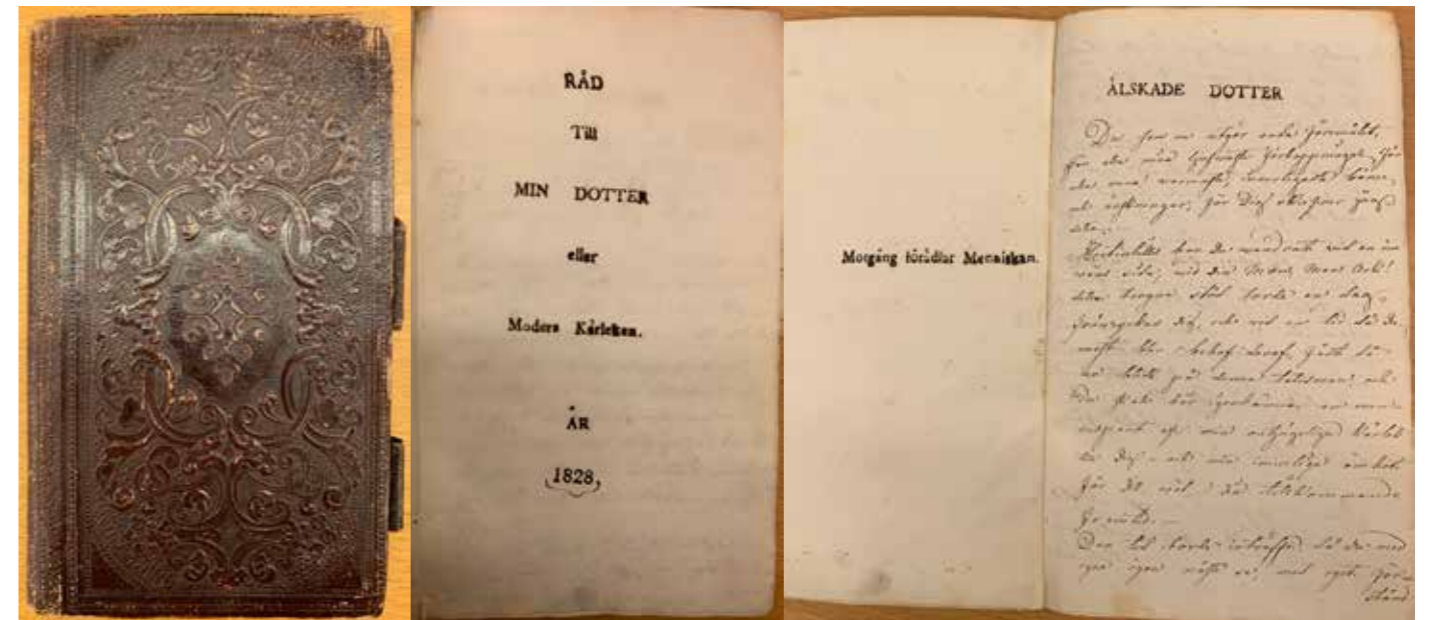
I Uppsala Universitetsbibliotek finns brev, släktkrönikor, levnadsminnen och foton som har koppling till Sigrid, född Virgin och gift med Alfons. Sigrid var god vän med prinsessan Eugénie, dotter till Oscar 1. Det gör att en del av breven kan anses ha lite speciellt intresse. Nu är det varken några stats- eller kärlekshemligheter som avslöjas. Endast vänskapliga brev, kvinnor emellan. Det finns också en hel del brev från andra ståndsmässiga släkter i samlingen.

Prinsessan kallades Eugénie men hennes officiella namn var Charlotta Eugénia Augusta Amalia Albertina (pust). Den siste fideikommissarien på Noor, Eugéne, fick sitt namn just efter prinsessan. Namnet Amalia fick också en viss spridning i Noorgrenen.

Ni kanske undrar hur denna samling

har hamnat just i Uppsala. Jo, Sigrids sondotter Margit Geijer f. Hermelin har tagit hand om Sigrids handlingar och adderat egna fotoalbum och tidningsurklipp. Av för mig okänd anledning har hon valt att donera handlingarna till Uppsala Universitetsbibliotek. Det är under absolut tystnad och med särskilda handskar som jag fick ta del av handlingarna. Funderade en stund på om jag fick fotografera samlingen och bestämde mig för att inte fråga. Ingen klagade eller också såg de inte vad jag gjorde.

Någon gång i framtiden hoppas jag hinna komplettera vår hemsida med betydligt mer information om denna samling. Är det någon som har intresse av en sådan fördjupning är ni välkomna att höra av er!

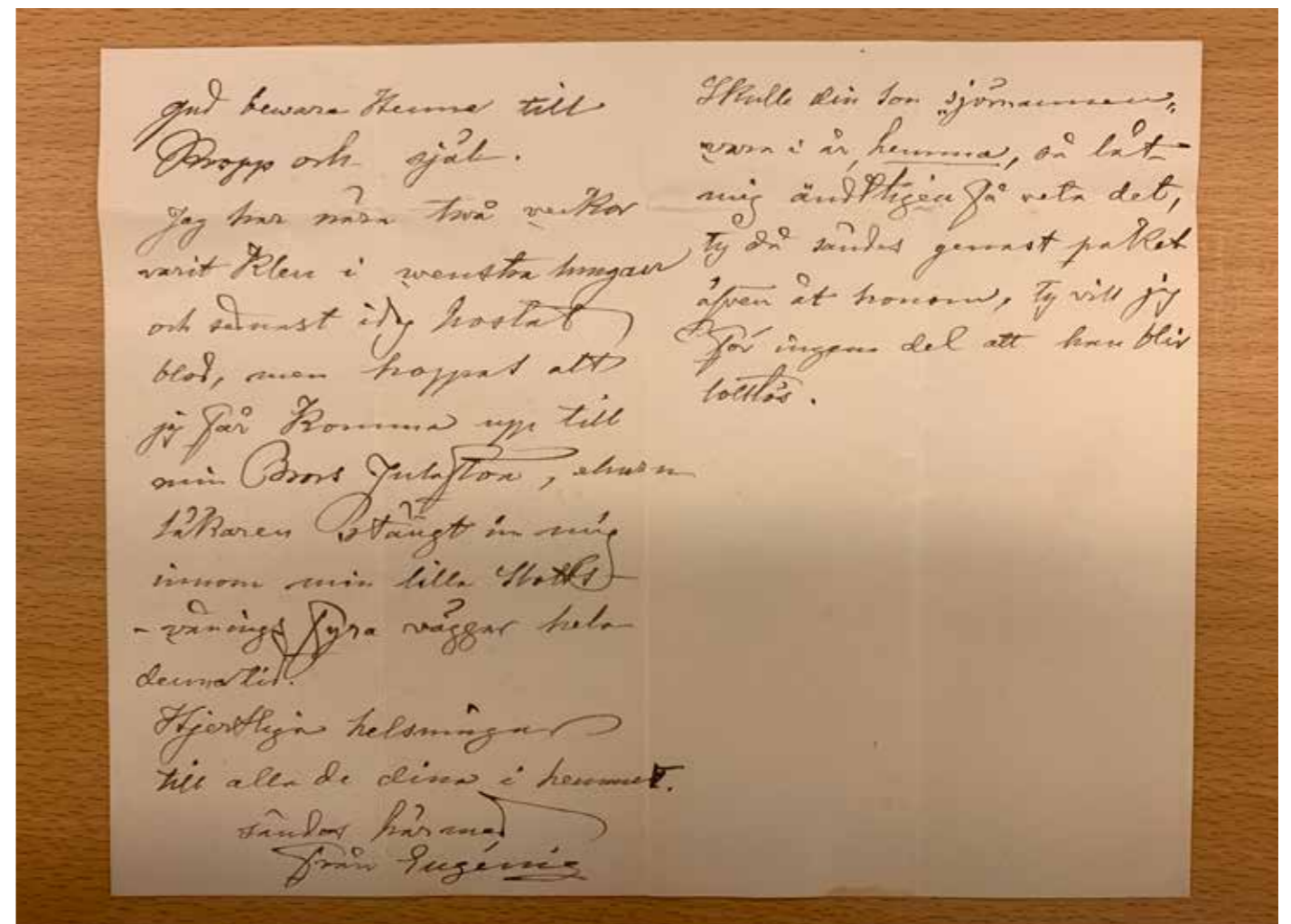
Bok från 1828 med oklart ursprung men med ett ständigt aktuellt ämne. Det skulle vara intressant att läsa hela texten. Skrevs det någon gång för gossar?

Fotografierna är samlade i vackra album, i gott skick och med förklarande text

Margit Geijer f. Hermelin

Prinsessan Eugénie avslutar ett brev till Sigrid: "Skulle din son sjömannen vara i år hemma, så låt mig ändtligen få veta det, ty då sändes genast paket äfven till honom, ty vill jag för ingens del att han blir lottlös"

Ett brev från läromästaren

Olof låter oss få ta del av ännu ett spännande dokument

I brevlådan hos min bror, Fredrik Hermelin på Mariebergs gård i Sörmland, dimper en dag ett brev från Dalarna ned i brevlådan. Brevet innehåller en samling bestående av 17 dokument från 1600-talets mitt till 1800-talets andra hälft med koppling till familjen Hermelin och gården Noor.

Givaren av alla dokument är en kund i Rättvik som köpt grindar av Erme AB som drivs av min bror Fredrik och hans dotter Louise. Enligt givaren hamnade breven i hans ägo genom arv, men hur de hamnat i hans släkts ägo är osäkert. Kanske via byggföretaget Bröderna Mattsson AB och att de kan ha hittats i samband med renovering eller köp av fastigheter.

I de 17 dokumenten finns det lika många gåtor. I tidigare Nätverksnummer har Samuel Gustaf Hermelins medlemsbevis i The Philosophical Society of Philadelphia presenterats.

Brev från Carl Peter Hällström till Carl Hermelin 1804

Carl Peter Hällström (1774-1836) var informator till barnen Carl och August i Samuel Gustaf Hermelins hus och fick dessutom uppdrag att insamla material och utföra mätningar för det stora kartverket över Sverige och Finland.

Carl Peter föddes i Ilmola i Finland, studerade i Åbo och ingick därefter i Bergskollegium där han 1797 fick titeln "geschworn" (titel för tjänsteman som hade att tillse att gruvarbetet bedrevs på rätt bergsmansvis).

1801 övergick Carl Peter till Lantmäterikontoret. 1809 blev han förman för sjökartsarkivet och ledamot av strömningsnärskommittén. Detta medförde att han undersökte och avvägde nästan alla större vattendrag, strömmar och fall från Norrbotten till Skåne och tog fram kostnadsförslag till sjösänkningar,

strömningsningar och hamnbyggnader. Carl Peter Hällström var en hängiven kartograf och ingick i Kungliga Vetenskapsakademien.

År 1803 arbetade Carl Peter på uppdrag av Samuel Gustaf med kartläggning av Västerbotten och 1805 med kartläggning av Gotland och Kalmar län inklusive Öland. Varje karta förbereddes noga under omfattande resor för latitud- och longitud-observationer. Resan som Carl Peter Hällström är på när brevet skrivs är sannolikt en förberedelseresa inför kartläggningen.

Carl Hermelin, son till Samuel Gustaf Hermelin, får brevet från sin informator när han är 13 år gammal. Brevet innehåller mängder med observationer om landskap och växter samt historia och kärlek från en läromästare till sin elev. Så här lyder det:

Herr Baron Carl S. Hermelin
Wisby den 14 juni 1804

Sedan jag lemnade Linköping och fortsatte min resa vidare har jag verkligen haft roligare än förut. Det har så mycket intresserat mig att se orter om vilka jag endast haft orediga begrepp.

Jag tror likväl att Småland, det jag i synnerhet genomfarit ej kan roa i längden. Dessa lägenheter äro sällan vackra, och i allmänhet medelmåttiga och ofta fula. Ett enda ställe ådrog sig min uppmärksamhet och ingen skall se det utan att förvånas af det besynnerliga och karakteristiska och intagas af det behagliga i denna utsigt. Då baron Carl någon gång kommer till Småland så glöm icke att bese utsigten af Grenna, Bräbhus och Visingsö. Få belägenheter hafva frapperat mig mer än dessa. Den är så egen och så olik den man vanligen träffar i Sverige. Men så var ock all Smålands härlighet slut därmed, sedan såg jag knapt annat än sandbedar och steniga fäldt.

Öland är både fult och vackert. Det består dels af öppna och torra slätter och dels af de förträffligaste åkrar, ängar och skogslundar. Ängarna äro allestädes beväxta med ädlare träslag. Sådana ängar har Baron aldrig sett. De stodo helt röda af flera sorter orchis, på vilka i synnerhet Öland och Gotland öfverflöda. Inom en rymd af 50 steg fann jag 50 serskilda specier deraf, under det jag i dessa

dagar väntade på lägenhet att komma öfver till Gotland vandrade jag slitigt på öländska ängarna, men de äro mindre blomsterrika i norra delen af landet der jag då var. All växter af kl. Gynandria har sitt fädernesland här. Orchis militaris och conopsea(?) äro de allmänaste på Öland. Den förra är en utmärkt

Carl om Gotland. Af det lilla jag bitills sett har allt sin egen karakter och eget utseende. Carlsöarne, de första man blir varse då man kommer äro tvärbranta kalkberg. Sådana berg upptaga öns stränder mångenstädes. Klinte, en köping eller handelsplats der posten anländer ser väl ut till sjöss.

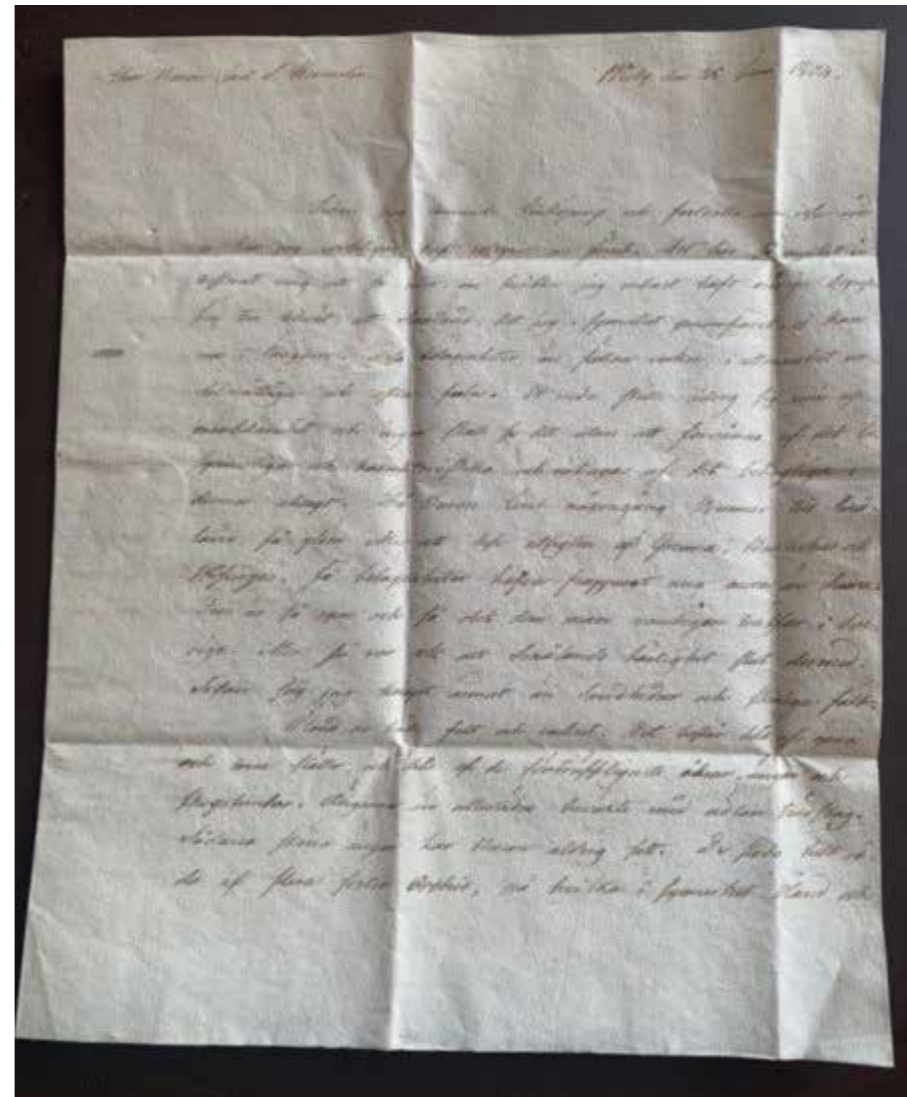
Landet frambringar alla ädlare trädsorter såsom alm, lönn, ask, fläder, oxel, vildapel m m lika allmänt som björk och enbuskar i Uppland. Språket, särdeles uttallet har mer likhet med danska än svenska. Folket synes vara gästfritt och förekommande. Jag har mitt största nöje att få betrakta Wisby, hvilken märkvärdig stad! Jag kan ej beskrifva den. Ingen ort i Sverige har så många lemmingar af forntiden. Jag har räknat 9 rudera af kyrkor, 6 af dem har varit stora och präktiga. Den stora muren omkring staden är ännu tämligen väl bibebälen. Husen äro mycket gammalmodiga. Ack om jag kunde rita! Inom Wisby ges ännu många pittoreska taflor. Jag skall försöka att härma dem.

Lycklig resa till Västerbotten, min bästa Baron Carl. Der får Baron rätt roligt, ja säkert

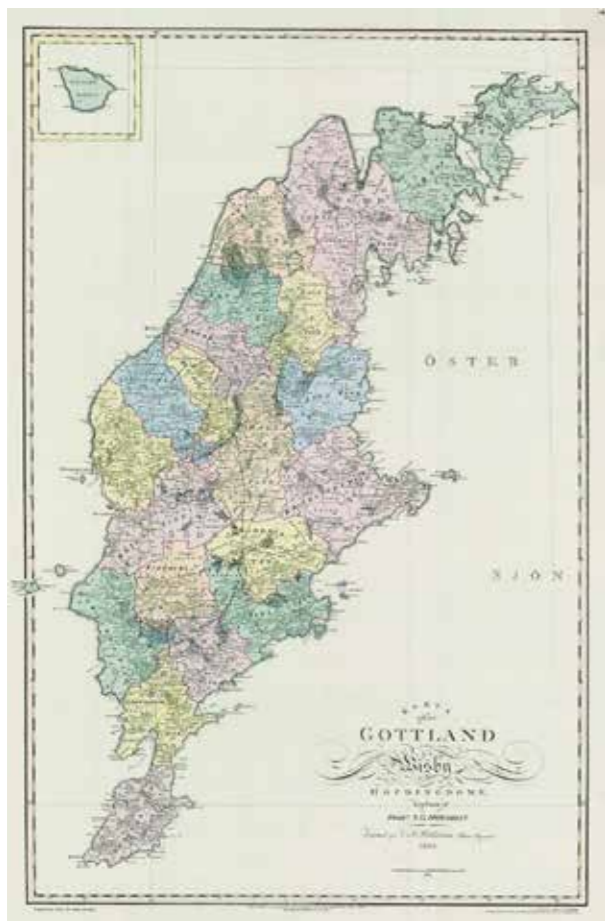
mycket roligt. Jag tror visst att en resa dit en gång till skulle intressera mig ännu mera än annorstädes.

War god och hälsa magistern och Baron August.

Ödmjukast
C P Hällström

Brevet som det ser ut i verkligheten

Ur Hermelinska kartverket, Gotland 1803, ritad av Carl Peter Hällström

Bild av Carl Peter Hällström från Museiverket i Finland

Notiser

Här skriver vi om stort och smått som har koppling till släkten. Tipsa oss på jenny@hermelin.com!

Kort från styrelsens senaste möte

I mars träffades styrelsen för styrelsemöte nummer två sedan släktemötet på Villa Aske i juni 2022. Återigen hade vi den fina möjligheten att få ha vårt möte i Maximilians företags lokaler på Kungsgatan.

På mötet följde vi den dagordning som Johan skickat ut och som började med att gå igenom föregående protokoll. Efter detta avhandlades vår släkt och vi hade en genomgång av födda, gifta och avlidna samt inkommen korrespondens. Vi gick igenom nyheterna och uppdateringar på vår hemsida och Johan redogjorde för arbetet med nyheten Hermelinska släktföreningens nyhetsbrev. Styrelsen gick igenom föreningens ekonomi och fondernas utveckling. Vidare diskuterades innehåll i kommande nummer av Nätverket och regler för medlemskap. Slutligen hade vi förmånen att besluta om stipendium till totalt åtta sökande som vardera tilldelas 8 000 kr.

Protokollen från styrelsens möten hittar du som vanligt på vår hemsida. Har du frågor om styrelsearbetet eller om protokollsnoteeringarna får du gärna kontakta mig, som sekreterare, eller någon annan av oss i styrelsen.

//Hanna Jessing

Vasa till Bernadotte

I den stora jubileumsutställningen 'Vasa till Bernadotte, 1523-1973-2023. Kultur i rikets tjänst' visas spektakulära föremål som tar dig med på en resa från då till i dag.

Guidade visningar av utställningen ges dagligen juni till och med augusti. Nu finns även en audioguide, som tar dig runt i utställningen.

Se nedan om "guidad visning" och "audioguide".

"... en praktfull jubileumsutställning, med exklusiva föremål"/DN

500 år av monarki har gett oss ett kulturarv som är både rikt och mångfacetterat. Årets jubileum uppmärksammas med den mest omfattande utställning som någonsin arrangerats på Kungliga slottet. Spektakulära och kulturhistoriskt viktiga föremål ur de kungliga samlingarna visas sida vid sida med centrala inlån. Konkurrenten har varit hård: varje enskilt föremål i utställningen har en egen stark berättelse och en betydelsefull plats i den svenska historien och hovkulturen.

"För att stå där är att, i princip, kunna ta på den svenska historien."/Fokus

Följ med på en historisk exposé: från etableringen av en svensk centralmakt, stormaktstidens prakt, om bildningsideal, akademier, riksdagsväldet och revolution, liksom internationella influenser och kungliga konstsamlingar, till utrikespolitik och miljöengagemang.

"Det är min förhoppning att jubileumsutställningen ska kunna bidra med ökad kunskap om Sveriges rika kulturhistoria och glänta på locket till alla de spännande berättelser som föremålen bär på."

— H.M. Konungen

Spännande utställning på slottet

Inget att göra i sommar? Kulturintresserad? Eller bara nyfiken på kungligheter eller Sveriges historia? Åk då och titta på den stora jubileumsutställningen "Vasa till Bernadotte – Kultur i Rikets tjänst 1523-2023" som finns på Stockholms slott ända fram till den 7 januari 2024!

Tipset kommer från vår släkting Ulrika Wolff som är utställningsscenograf på Kungliga Slottet och har jobbat intensivt med utställningen. Mer information och biljetter finns på Kungliga Slottets hemsida: kungligaslottet.se.

Det äldre riksvärdet. 1500-talets mitt. Svärdet var det förnämsta av regaller fram till Gustav II Adolfs kröning 1617. Då ändrades ordningen så att kronan intog den främsta platsen. Foto: K-E Granath

Renässansens hovkultur. Under Erik XIV och Johan III förnyades målmedvetet kungamaktens yttre framtoning. Foto: Jean-Baptiste Béranger

VASA TILL BERNADOTTE 1523-1973-2023 KULTUR I RIKETS TJÄNST

11 mars 2023-7 januari 2024
Kungliga slottet
Entré via Västra valvet, Yttre borggården

FÖRKÖP DIN BILJETT

Klicka på biljettknappen här på sidan för priser och mer information. Med entrébiljett vandrar du på egen hand i utställningen.

GUIDAD VISNING

Följ med våra kunniga museilärare på en visning genom utställningen. Visningarna är cirka 45 min. Max 15 person per grupp.

Juni-augusti

dagligen kl. 15.30
> Köp biljett till visningarna

September

tisdag, torsdag, lördag och söndag
kl. 15.30

AUDIOGUIDE

En audioguide finns till utställningen Vasa till Bernadotte. Guiden är kostnadsfri.

> Länk till audioguiden

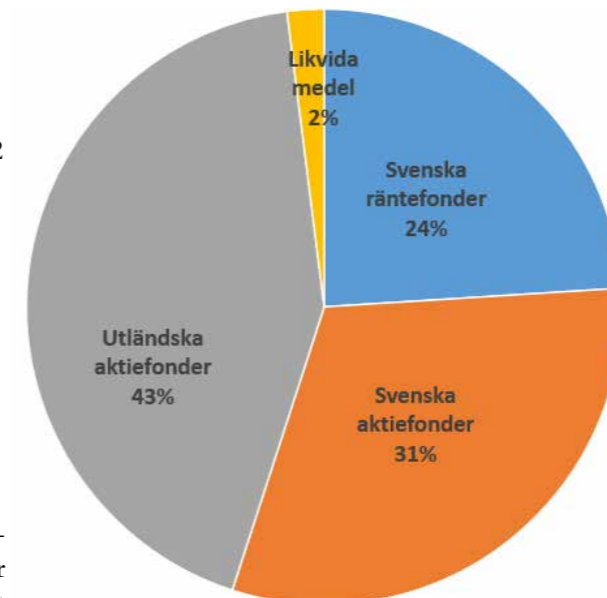
Föreningens ekonomi

Olof Hermelin redogör för fondernas utveckling och utdelade stipendier

Siffror i tusental kronor	Mar 2023	2022	2021	2020	2019
Släktföreningen	9 425	9 067	10 858	9 292	8 733
Victor Hermelins minne	13 507	13 063	15 185	13 047	12 294
Ebba Sophia Ribbings minnesfond	3 650	3 516	4 012	3 424	3 192
Lena Robertsdotters fond	5 497	5 288	6 037	5 122	4 795
Totalt	32 079	30 934	36 092	30 855	29 014
Värdeförändring för perioden	3,7%	-14,3%	16,9%	6,4%	9,0%

Portföljens fördelning

Förmögenhetens fördelning bland värdepapper per den 31 december 2022 framgår av diagrammet intill.

Fondernas utveckling

Utvecklingen på finansmarknaden under 2022 har som bekant varit mycket svag till följd av inflation, höjda räntor, kriget i Ukraina med mera. För föreningens fonder har värdenedgången som framgår ovan totalt varit netto -14,3%, vilket även påverkats av kostnader för släktemötet som uppgick till cirka 360 tkr. Justerat för detta och andra kostnader, stipendier med mera i fonderna var den totala utvecklingen brutto -11,2%. Öhmans har under året dragit ner andelen aktiefonder något och lagt till räntefonder. Samtidigt har andelen svenska aktiefonder minskat något relativt sett till förmån utländska dito. Deras bedömning av utvecklingen framgent är att det finns klar risk att aktiemarknaden fortsätter ner en bit, då man inte sett de fulla effekterna av inflationen än.

Stipendier

Är du 18-28 år och bedriver akademiska studier? Fyll i formuläret på hemsidan och sök stipendium! Sista ansökningsdag för vårterminen är 28 februari och för höstterminen 30 september. Denna

termin sökte och fick åtta släktingar 8 000 kronor vardera:

David, son till Christian och Fredrika, Lunds Universitet (Thorsvi, Adolf, Thor)

Eric, son till Joachim och Mia Göthe, Lunds Universitet (Gripenberg, Josef, Axel)

Jacob, son till Fredrike och Kristof Tamas, Uppsala Universitet (Åsby, Sven, David, Johan)

Louisa, dotter till Fredrike och Kristof Tamas, Uppsala Universitet (Åsby, Sven, David, Johan)

Maximilian, son till Ebba och Angus Henderson, Hendrix College (Thorsvi, Robert, Sten, Dag)

Mikael, son till Jan och Maria, KTH (Thorsvi, Adolf, Adolf)

Märta, dotter till Hanna och Claes Jessing, Linköpings Universitet (Åsby, Sven, Nenne, Niklas)

Simon, son till Otto och Pia, Lunds Universitet (Thorsvi, Robert, Jan)

Om Hermelinska Nätverket

Hermelinska Nätverket ges ut av Hermelinska släktföreningen. Tidningen kommer ut två gånger per år och skickas till alla aktiva medlemmar i Sverige och utomlands.

Redaktör

Jenny Hermelin (se kontaktinfo nedan)

Tryck

Alatryck, Vadstena

Omslagsbild

Flygfoto av Skeppsholmen, där nästa mellanmöte ska hållas

Släktföreningens styrelse

Johan Hermelin, ordförande
johan@hermelin.com,
070-699 14 10

Hanna Jessing, ledamot
hanna@jessing.nu,
070-968 15 55

Fredrik I:son Hermelin, ledamot
fredrik@hermelin.st,
0709-29 32 61

Olof Hermelin, ledamot
olof.hermelin@outlook.com,
070-789 81 77

Jenny Hermelin, ledamot och redaktör för Nätverket
jenny@hermelin.com,
070-380 15 55

Cornelia Hermelin, ledamot
cornelia.hermelin@gmail.com,
076-184 19 80

Ulf Hermelin, ledamot
ulfhermelin@hotmail.com
070-926 71 79

Kontakt- och kontouppgifter

Adress: Nytorpsvägen 30,
191 35 Sollentuna
IBAN:SE195000000058111001746
Bankgiro: 5273-3789
Organisationsnummer:
802001-4265

#49 | Jun 2023

Hermelinska nätverket

Svanenmärkt trycksak, 3041 0964

Att skriva för minnet

Elisabeth Wolpert berättar om sin debutbok

sid 8-9

Ett brev från 1804 har dykt upp

Olof delar med sig av ännu ett spännande fynd

sid 12-13

CAD och marina system

Mikael tackar för stipendierna under sin studietid

sid 6-7